

ÎNCHEIERE

10 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Nicolaescu Nicolae, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Hadji Leonid împotriva lui Nicolaescu Nicolae privind înlăturarea obstacolelor,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014,

C O N S T A T Ă :

La 20.11.2012, Hadji Leonid s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Nicolaescu Nicolae, solicitînd obligarea pîrîtului la demontarea parțială a gardului construit capital.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 02.08.2003, a procurat casa de locuit din str-la Crăsescu, 31, mun. Chișinău. Imediat după procurare a înregistrat bunul în Registrul cadastral al bunurilor imobile. După procurarea imobilului nu a efectuat nici o schimbare ce ține de hotarele cu vecinii, în unele locuri distanța între casa sa și gardul pîrîtului fiind mai mică de un metru. În vara anului 2012, pîrîtul a construit un gard capital (din piatră) de o înălțime mai mare de 2,0 m. În așa mod, în casa sa nu pătrunde lumina zilei și este nevoit de a se folosi de lumina electrică 24/24 ore, deoarece lumina zilei nu pătrunde în casă datorită gardului capital construit de pîrît, aproximativ de înălțimea pereților casei sale. Pînă în luna august în prima jumătate a zilei în casă e semi-întuneric, iar în a doua jumătate a zilei, în perioada toamna - iarnă în casă practic e beznă. A încercat să vorbească cu pîrîtul referitor la demontarea gardului pînă la înălțimea de 1,2 m, iar mai sus poate fi din tije de metal, însă vecinii nici nu au vrut să audă, deaceia a fost nevoit să se adreseze la pîrît prin intermediul oficiului poștal, însă nici scrisoarea acesta nu a dorit să o primească de la poștaș. Deoarece a epuizat toate posibilitățile de a soluționa problema pe cale amiabilă, este nevoit să se adreseze în instanța de judecată pentru a soluționa problema creată de pîrît.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 mai 2013, a fost admisă cerere de chemare în judecată a lui Hadji Leonid, fiind dispusă obligarea lui Nicolaescu Nicolae să demoleze gardul capital din str-la V.Crăsescu, 33, mun. Chișinău pînă la înălțimea de 1,5 m în partea ce se află în vecinătate cu reclamantul.

În motivarea hotărârii, instanța de fond a invocat prevederile art. 377, 379 CC, pct. 2.20 al Instrucțiunii privind ordinea planificării, construcției și amenajării fondului individual de locuințe din 28.10.2004, constatând că pîrîtul Nicolaescu Nicolae a ridicat porțiunea de gard litigios cu înălțimea mai mare de 2,0 metri, ceea ce contravine cerințelor legale.

La 01.07.2013, Nicolaescu Nicolae a depus cerere de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 29 mai 2013 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea apelului a indicat că, este proprietar al imobilului din str. V. Crasescu, 33, din anul 1989, fiind și proprietar al gardului în litigiu. Nu a intervenit în reconstrucția gardului, iar incomoditatea în ceea ce privește insolarea casei de locuit vecine se datorează acțiunilor lui Hadji Leonid, care a reconstruit-o. Mai indică faptul că, intimatul a devenit proprietar al imobilului său abia în anul 2003, iar pînă la adresarea în instanța de judecată nu a avut careva obiecții referitor la gard. Urmare a reconstrucției casei efectuate de către intimat, are de suferit și apelantul deoarece vin mirosuri neplăcute de la bucătăria care este în partea hotarului dintre ei. Mai mult, reconstrucția ilegală a acoperișului efectuată de către intimat, îi creează obstacole și îi lezează dreptul de proprietate deoarece apele se scurg în ograda sa și îi provoacă prejudicii. De asemenea, indică faptul că reclamantul a încălcat termenul de prescripție la înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Totodată, prin cererea de apel suplimentară, Nicolae Nicolaescu a indicat că, a fost reprezentat în ședințele primei instanțe de o persoană care nu deținea licența de avocat, fapt despre care a aflat ulterior. Prin urmare, nu i-au fost apărate interesele și nu a avut posibilitatea de a înainta acțiune reconvențională, or prin acțiunile lui Leonid Hadji de asemenea îi sunt lezate drepturile, fiind efectuate lucrări de construcție cu încălcarea dreptului de vecinătate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 a fost respins apelul declarat de Nicolaescu Nicolae și menținută hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 29 mai 2013.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 23.01.2014, Nicolaescu Nicolae a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 și a hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 19 mai 2013, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014 recursul declarat de către Nicolaescu Nicolae împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2013 a fost considerat inadmisibil.

La 10.01.2017, Nicolaescu Nicolae a înaintat cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014, solicitînd admiterea acesteia, casarea încheierii revizuite, cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, invocînd ca temei de revizuire lit. b) a art. 449 CPC - i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Drept circumstanțe noi revizuentul a invocat, unele constatări și concluzii expuse în *Actul de transmitere în natură a liniilor roșii și limitele de pămînt pentru stabilirea hotarelor terenului din str-la V. Crasescu 33, mun. Chișinău din 25 octombrie 2016.*

La data de 27.02.2017, intimatul Hadji Leonid a depus referință la cererea de revizuire a lui Nicolaescu Nicolae solicitînd respingerea acesteia ca fiind inadmisibilă.

Examinând motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintată la 10.01.2017, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014, iar temeiul invocat este lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, cu privire la afirmațiile revizuentului invocate în cererea de revizuire, Colegiul constată că acestea nu se încadrează la temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. b) CPC. Mai mult se face referire la niște circumstanțe expuse în Actul de transmitere în natură a liniilor roșii și limitele de pământ pentru stabilirea hotarelor terenului din str-la V. Cracescu 33, mun. Chișinău, întocmit la 25 octombrie 2016, ulterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere.

Mai mult ca atât, aceste afirmații nu influențează în nici un mod soluțiile adoptate.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Legea, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca

temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci cînd este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărîri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucît se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția

definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

A respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Nicolaescu Nicolae împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014, în pricina civilă la acțiunea lui Hadji Leonid împotriva lui Nicolaescu Nicolae privind înlăturarea obstacolelor.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea